

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προλογικά	13
1. Η νέα κοινωνική προβληματική εξαιτίας της ανάπτυξης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών	17
1.1 Τεχνολογία και κοινωνικές εξελίξεις	19
1.1.1 Κοινωνικές και πολιτικές επιπτώσεις από τη δημιουργία του Κυβερνοχώρου (cyberspace)	24
1.2 Επιπτώσεις στην οικονομία	32
1.3 Επιπτώσεις στις επαγγελματικές απαιτήσεις	37
2. Η διεύρυνση της γνώσης και η εξέλιξη της «Τεχνολογίας της Γνώσης»	45
2.1 Ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά της πληροφορίας και των συστημάτων Διακίνησής της	52
2.2 Η πληροφορία και η δύναμή της	58
2.3 Ο Ηλεκτρονικός Υπολογιστής και τα Νέα Μέσα	64
3. Νέα Τεχνολογία και αποστολή του σύγχρονου σχολείου και της εκπαίδευσης	85
3.1 Πίεση για υψηλότερου επιπέδου γνώσεις και ικανότητες	87
3.2 Σύντομη αναδρομή στην πορεία εισαγωγής των υπολογιστών στο σχολείο	90
3.2.1 Η απαίτηση για τεκμηριωμένη νομιμοποίηση της εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση	93
4. Η επικαιρότητα του προβληματισμού για τον γραμματισμό (literacy)	99
4.1 Από τον Πλάτωνα στη σύγχρονη εποχή	99
4.1.1 Εννοιολογική οριοθέτηση του γραμματισμού	103
4.1.2 Ανάγνωση και γραφή στην εκπαιδευτική διαδικασία ..	110
4.1.3 Σχολικός γραμματισμός	111
4.2 Από τον βασικό γραμματισμό στην ψηφιακή εποχή	114

4.2.1 Η σημασιοδότηση του γραμματισμού στη σύγχρονη εποχή της γνώσης και της πληροφορίας	116
4.2.2 Η μετεξέλιξη της έννοιας του γραμματισμού: από τον ηλεκτρονικό γραμματισμό στον ψηφιακό γραμματισμό .	119
4.2.3 Πολυγγραμματισμοί (multiliteracies)	124
4.3 Η ηλεκτρονική μάθηση (e-learning) ως εργαλείο για τον ψηφιακό γραμματισμό	129
4.3.1 Κατάργηση του μονοπωλίου μεταβίβασης της γνώσης αλλά και πίεση για ακόμα περισσότερες και επίκαιρες γνώσεις	137
4.3.2 Η απαίτηση για «μάθηση της μάθησης» (learn to learn).	139
4.3.3 Απαίτηση για δια βίου μάθηση με την «Νέα Τεχνολογία της Γνώσης»	145
5. Η εισαγωγή της Τεχνολογίας της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στο σχολείο ως πρόβλημα Αναλυτικού Προγράμματος	149
5.1 Ορισμός και δομή του Αναλυτικού Προγράμματος	149
5.2 Η προβληματική της εισαγωγής νέων περιεχομένων στο υπάρχον Αναλυτικό Πρόγραμμα και η ανάγκη συνεχούς αναμόρφωσής του	156
5.2.1 Η διαδικασία λήψης αποφάσεων για την αναμόρφωση του Αναλυτικού Προγράμματος ως κριτήριο για τη νομιμότητα και την εγκυρότητά της	161
5.3 Τρόποι ένταξης του ηλεκτρονικού υπολογιστή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα και τη διδακτική πρακτική	165
5.3.1. Η ένταξη των ΤΠΕ στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα	168
5.3.2. Συνοδευτικά υποστηρικτικά μέτρα για την ένταξη των ΤΠΕ στο ελληνικό σχολείο	174
5.3.3 Κριτική αποτίμηση και προοπτικές	178
6. Η εφαρμογή της Τεχνολογίας της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών ως μέσου διδασκαλίας	183
6.1 Εκπαιδευτική τεχνολογία και μέσα διδασκαλίας	184
6.1.1 Η εκπαιδευτική τηλεόραση	190
6.1.2 Η προγραμματισμένη διδασκαλία	191

6.1.3 Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής και τα πολυμέσα	195
6.1.4 Η τεχνητή νοημοσύνη	199
6.2 Συνήθεις τρόποι εφαρμογής των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση	203
6.3 Προϋποθέσεις παιδαγωγικής αξιοποίησης των Νέων Μέσων...	211
7. Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών και ο ρόλος του εκπαιδευτικού	221
7.1 Η διαχείριση/διάδοση της γνώσης από τον εκπαιδευτικό	221
7.2 Η διαφοροποίηση του ρόλου του εκπαιδευτικού με την εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση: νέες απαιτήσεις από ένα παραδοσιακό επάγγελμα	223
7.3 Η πίεση για συμβολή του εκπαιδευτικού σε καινοτομίες	228
7.3.1 Αντιδράσεις και στάσεις εκπαιδευτικών απέναντι στην προοπτική της ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση	230
7.3.2 Παράγοντες που επηρεάζουν τις στάσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στις ΤΠΕ	234
7.3.3 Εμπόδια και διευκολυντές για την εφαρμογή των ΤΠΕ από τους εκπαιδευτικούς	239
7.4 Κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ως βασικές προϋποθέσεις ενσωμάτωσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση	244
Βιβλιογραφία	251